

PROJECTE LINGÜÍSTIC

CEIP Fornells

Codi: 07005970

APROVAT 28 DE JUNY DEL 2024

ÍNDEX

0. MARC LEGAL

1. JUSTIFICACIÓ. CONTEXT SOCIO-LINGÜÍSTIC DEL CENTRE

- 1.1. Ubicació, situació socio-econòmica i cultural de la zona
- 1.2. Evolució de la realitat lingüística al centre

2. OBJECTIUS DEL CENTRE EN RELACIÓ AMB LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTIC

3. LLENGUA D'ENSENYAMENT I APRENTATGE DE LES DISTINTES ÀREES I PROJECTES DE CARÀCTER NO LINGÜÍSTICS

4. TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

- 4.1. Com a vertebradora de l'ensenyament
- 4.2. Com a llengua vehicular i d'aprenentatge
- 4.3. Com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació

5. EL TRACTAMENT GLOBAL DE LES LLENGÜES CURRICULARS EN ELS PROCESSOS D'E-A (LL. CATALANA, CASTELLANA I ESTRANGERES) AMB L'OBJECTIU DE PROPICIAR-NE LA COORDINACIÓ I LA INTEGRACIÓ PER MILLORAR-NE ELS RESULTATS

- 5.1. Tractament global de les diferents llengües
- 5.2. Mesures per a la coordinació i la integració curricular

6. PLANTEJAMENTS DIDÀCTICS SOBRE ELS QUALS ES FONAMENTA L'ENSENYAMENT I L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES CURRICULARS I DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA

- 6.1. Previsions de caràcter general sobre la metodologia didàctica de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües curriculars i de la competència lingüística.
- 6.2. Recursos
- 6.3. Activitats de foment de l'hàbit lector.
- 6.4. Plantejaments sobre l'avaluació de la competència comunicativa.
- 6.5. Estratègies organitzatives i curriculars per desenvolupar la competència comunicativa en llengua oral (llenguatge verbal) en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars.
- 6.6. Especificació de les àrees, matèries o mòduls que s'impartiran en cada una de les llengües.

7. CRITERIS PER A L'ATENCIÓ ESPECÍFICA D'ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA AMB DÈFICIT DE CONEIXEMENT DE LLENGUA CATALANA I, SI FOS EL CAS, DE LLENGUA CASTELLANA. (Explicar

com es preveu atendre les necessitats educatives específiques de l'alumnat. Els centres que contenen amb un PALIC o Pla d'Acollida Lingüística i Cultural, poden fer referència o bé incloure'l com a part del PLC o de PAD)

7.1. Introducció

7.2. Context del Centre

7.3. Protocol

7.3.1. Rebement de la família

7.3.2. Àmbit escolar

- a) Recepció al centre
- b) Assignació a un grup-classe i professorat responsable
- c) Actuacions i actituds bàsiques per a facilitar l'aprenentatge
- d) Suport
- e) Pla de treball individualitzat
- f) Recursos i materials per a l'aprenentatge de la llengua
- g) Avaluació

7.4. Aplicació, seguiment i avaluació del PALIC

8. ESPECÍFICACIÓ DE LES ÀREES, MATÈRIES O MÒDULS QUE S'IMPARTIRAN EN CADA UNA DE LES LLENGÜES I TRASLLAT D'AQUESTA INFORMACIÓ AL PROGRAMA DE GESTIÓ DE CENTRES (GESTIB)

9. CRITERIS I INSTRUMENTS PER FER EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLC.

0. MARC LEGAL

L'elaboració d'aquest projecte Lingüístic del CEIP Fornells s'ha desenvolupat segons els textos normatius següents:

- Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.
- Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públic de les Illes Balears.
- Art 25.2 del Decret 4/2023, de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- Decret 45/ 2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, art 2.

1. INTRODUCCIÓ

La normalització lingüística és un objectiu bàsic del CEIP Fornells en el context actual. La nostra escola té un paper fonamental pel que fa a la consideració de la llengua i la cultura. El projecte lingüístic ha de ser l'instrument de gestió que faci possible aquest procés de normalització de la llengua catalana.

De la mateixa manera, el català ha de ser la llengua vehicular de tota l'activitat educativa de la nostra escola, tant en les activitats d'aprenentatge com en les relacions dels diversos estaments de la comunitat educativa i de relació amb les institucions. Tots els components d'aquesta comunitat educativa hi estan vinculats.

1.1. Ubicació, situació socioeconòmica i cultural de la zona.

El CEIP Fornells és una escola unitària ubicada a una zona turística molt peculiar, que acull alumnat de 2n cicle d'educació infantil i primària. L'alumnat està organitzat per agrupacions: educació infantil (EI 4, EI 5 i EI 6) , 1r i 2n curs, 3r i 4t curs i 5è i 6è curs d'educació primària.

El centre es caracteritza per ser una escola que des de fa anys dona molta importància a l'aprenentatge de les tres llengües (català, castellà i anglès). A continuació es detalla una cronologia de la trajectòria del centre sobre l'ús de les tres llengües:

Els alumnes de la nostra escola venen principalment de famílies treballadores del sector serveis (hostaleria, restauració, comerç...). Podríem dir que la majoria d'infants, a casa, fan ús del castellà com a llengua familiar, tot i que a l'escola, la llengua vehicular principal és el català. De manera que, en cas que una família vulgui rebre les informacions o els informes dels seus fills en castellà, ho poden sol·licitar. Així mateix, un dels principals objectius del nostre centre educatiu és afavorir el coneixement de la llengua anglesa i la seva cultura, activant la motivació i l'interès dels alumnes per aquesta llengua.

1.2. Evolució de la realitat lingüística al centre.

Com ja hem dit abans, la llengua vehicular del centre serà la catalana, pròpia del nostre entorn, i s'utilitzarà en les activitats docents i en totes les relacions de comunicació per tal de facilitar als nostres alumnes el fet de conèixer, viure i respectar la nostra cultura, costums i tradicions. No obstant, amb el pas dels anys l'escola acull cada vegada més famílies de parla castellana. La nostra intenció, però, és incloure la nostra identitat lingüística dins el nostre quefer diari, per tal que famílies i infants puguin aprendre a comunicar-se, també, amb aquesta.

Això és així, ja que pretenem que en el nostre centre sigui possible la participació efectiva de tots els membres de la comunitat educativa, fer del nostre centre un lloc de trobada social i de difusió cultural. De manera que la nostra escola s'obrirà a l'entorn i propiciarà múltiples relacions amb les famílies, institucions, associacions ciutadanes i altres, sempre en la mesura de les nostres possibilitats.

Per això, al nostre centre treballam per aconseguir una escola:

- **Comunicativa**

Establir un diàleg permanent entre tots els sectors (xarxa comunicativa), per compartir idees, objectius i estar oberts a noves experiències. Tractarem de fer del nostre centre un lloc on hi tinguin cabuda la participació i a on la solidaritat i la responsabilitat siguin els referents de totes les accions.

- **Humanista**

Respectarem les individualitats de cada un dels nostres infants. Cada infant és únic, amb unes necessitats, interessos, curiositats, vivències... El que volem aconseguir és que els fillets i filletes adquireixin les eines necessàries per entendre el món que els envolta i que els guïïn en el seu dia a

dia. Desenvolupar les bases amb l'objectiu de preparar persones capaces d'intervenir activa i críticament en la societat plural, diversa i en continu canvi. Per tant, s'intentaran crear situacions d'aprenentatge on es desenvolupin al màxim les seves capacitats: el saber fer, saber ser i saber estar.

- **Laica**

És un centre laic, on es respecten les religions de tots els membres de la comunitat educativa, encara que la nostra escola oferirà una educació catòlica dirigida a tots els infants que, voluntàriament, la vulguin conèixer.

- **Autòctona**

En concordança amb la realitat sociocultural de l'entorn del centre, i partint de la legislació vigent, farem de la llengua catalana la llengua vehicular de la comunicació interna i externa, i alhora, llengua d'aprenentatge. També donar a conèixer la història i la cultura de les Illes Balears.

- **Coeducativa**

Defensem la coeducació com un procés pel qual s'arriba mitjançant les vivències relacionals entre els infants, i que serveix per evitar les discriminacions per raons de sexe. Considerem que l'educació sexual és una eina valuosa en el procés de coeducació, perquè ha de conduir a l'alumne a construir la seva pròpia realitat personal i sexual, així com a respectar la dels altres.

- **Inclusiva**

Creiem en una escola on tots els infants hi tenen cabuda, respectant les seves característiques pròpies. La nostra metodologia és prou oberta i flexible per tal d'acollir-los i integrar-los al màxim de les nostres possibilitats.

2. OBJECTIUS DEL CENTRE EN RELACIÓ AMB LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Els objectius que pretenem aconseguir, en relació amb la normalització lingüística, són els següents:

- Aconseguir que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, assoleixi el paper que li correspon de llengua d'identificació, de cohesió i de vertebració de la societat de les Illes Balears.
- Garantir el dret a l'ensenyament i a l'ús del català a tots els membres de la comunitat escolar.
- Assegurar la plena competència de l'alumnat en les dues llengües oficials, tal com estableix l'Estatut d'Autonomia i la Llei de Normalització Lingüística.
- Adoptar les disposicions necessàries per tal de garantir que tots els alumnes puguin utilitzar

correctament el català i el castellà en haver acabat el període d'ensenyament primari, independentment de quina sigui la seva llengua materna.

- Usar la llengua catalana com a llengua vehicular del centre, tant en les actuacions internes com en les externes, en la documentació administrativa, en l'ambientalització del centre i en tots els àmbits escolars.
- Atendre les necessitats lingüístiques de l'alumnat d'incorporació tardana, de l'alumnat sense coneixements previs de la llengua catalana, partint d'una metodologia oberta on s'intentarà acollir i ajudar als infants a adquirir el coneixement de la nostra llengua. (suports visuals, gestuals, adaptacions...).
- Fomentar entre tots els membres de la comunitat educativa la tolerància i el respecte envers la diversitat lingüística com a font d'enriquiment personal i col·lectiu.
- Assegurar una competència comunicativa adequada dels alumnes en llengua anglesa, en haver acabat l'ensenyament primari.
- Conèixer el patrimoni cultural i participar en la seva conservació i millora.
- Respectar la diversitat lingüística i cultural, desenvolupant una actitud d'interès i respecte.

3. LLENGUA D'ENSENYAMENT I APRENTATGE DE LES DISTINTES ÀREES I PROJECTES DE CARÀCTER NO LINGÜÍSTIC.

La llengua catalana ha de ser la llengua d'ensenyament i aprenentatge emprada, com a mínim, en la meitat de l'horari escolar, per així poder garantir l'assoliment dels objectius de normalització lingüística, d'acord amb els principis de la Llei d'Educació de les Illes Balears.

L'ensenyament del català als no catalanoparlants presenta unes característiques diferents respecte de l'ensenyament als catalanoparlants. L'escola els servirà per prendre contacte amb aquesta nova llengua (manera de parlar) de manera natural i espontània, que alhora implica una nova manera de pensar, i aprendre d'una manera progressiva els seus mecanismes bàsics. La base d'aquesta línia metodològica és que una llengua s'aprèn en la mesura que s'usa; és a dir, l'alumne aprèn la nova llengua de la manera més semblant a així com va aprendre la llengua materna: escoltant, parlant i equivocant-se. I en els diferents contextos educatius que ofereix i planifica l'escola (tallers intercicles, assemblees, sortides...) propiciant així la seva comprensió i la seva expressió, el seu ús, de manera natural i com a instrument bàsic per a comunicar-se amb companys i mestres, al marge de les àrees pròpies per al seu ensenyament específic.

Per a què això sigui possible el/la mestre/a ha de ser un referent a l'hora d'oferir un model

lingüístic correcte i crear un ambient on els infants es sentin segurs i es puguin expressar lliurement, sense por a equivocar-se.

4. TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

4.1 Com a vertebradora de l'ensenyament

El català, tal i com abans ja esmentàvem, és considerat al nostre centre, llengua vertebradora de l'ensenyament, a partir de la qual pretenem compartir les eines necessàries per tal que el nostre alumnat pugui comunicar-se i aprendre, en català. Per això, considerem que la llengua catalana ha de continuar sent la llengua de comunicació de referència i d'ensenyament a dins el nostre centre educatiu, i, per tant, seguir actuant com a element de cohesió social.

4.2 Com a llengua vehicular i d'aprenentatge

La llengua catalana serà la llengua que tot l'alumnat utilitzarà com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'Educació Infantil i Primària. Les activitats orals i escrites, les exposicions del professorat, el material utilitzat, així com les activitats d'avaluació es faran en llengua catalana. A Educació Primària el català també serà la llengua vehicular i d'aprenentatge al llarg dels tres cicles, en les àrees de llengua catalana, matemàtiques, educació artística, educació física, coneixement del medi natural, social i cultural.

L'atenció a la diversitat de l'alumnat, des del punt de vista del tractament de llengües, tindrà com objectiu l'adquisició d'una competència comunicativa bàsica, en les diferents llengües, que els permeti participar de la dinàmica del treball que es desenvolupi dins l'aula. A l'alumnat d'incorporació tardana de parla no catalana, se'ls proporcionaran les eines, s'ampliarà el temps i se'ls realitzaran les adaptacions necessàries, per tal que aprenguin progressivament la nova llengua, participant activament en totes les activitats que es realitzin dins l'aula i amb el seu grup de referència.

4.3 Com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació

La relació de l'escola amb l'entorn i resta de membres de la comunitat educativa (pares, AMIPA, personal no docent, activitats extraescolars, ...) serà sempre en català, tant a nivell oral com escrit (circulars als pares, cartells, rètols i altres informacions exposades). No obstant, si alguna família té dificultats per comprendre les informacions, pot demanar a la secretaria del centre que aquesta informació se li adreci en castellà.

De manera que el català serà la llengua emprada en aquest àmbit, en tot el que té a veure amb la documentació administrativa (excepció feta dels casos prevists per la llei):

- Retolació del nom del centre.
- Circulars, e-mails, gestib, informacions diverses...
- Retolació de les dependències: Aules, biblioteca, secretaria, direcció, sala de professors, i altres...
- Tauler d'anuncis, cartells.

5. EL TRACTAMENT GLOBAL DE LES LLENGÜES CURRICULARS EN ELS PROCESSOS D'E-A (LL.CATALANA, CASTELLANA I ESTRANGERA) AMB L'OBJECTIU DE PROPICIAR-NE LA COORDINACIÓ I LA INTEGRACIÓ PER MILLORAR-NE ELS RESULTATS

5.1. Tractament global de les diferents llengües

Llengua castellana: el seu procés d'E-A.

En el cas d'educació infantil aprofitem mitjans com el conte, per apropar aquesta llengua de manera natural a tots els infants, tot i que ens trobem que en la majoria d'ells i elles ja usen el castellà com a mitjà de comunicació i de joc.

Al primer cicle de primària s'iniciarà l'ensenyament d'aquesta llengua bàsicament a nivell oral (contes, cançons, jocs, embarbussaments, poesies, etc.). Així mateix, també s'introduirà el llenguatge escrit com a segona llengua i es continuarà al llarg dels següents cursos a nivell oral i escrit tal i com indica el currículum. Naturalment el castellà s'utilitzarà en totes les activitats orals i escrites d'aquesta àrea, com també a l'assignatura de religió/estudi i valors socials i cívics.

Llengua anglesa: el seu procés d'E-A.

El centre es caracteritza per ser una escola que des de fa anys dóna molta importància a l'aprenentatge de les tres llengües (català, castellà i anglès).

Els alumnes de la nostra escola provenen principalment de famílies que viuen i/o treballen a Fornells, on majoritàriament tota la gent viu del turisme o de feines relacionades amb el sector terciari. Les famílies del nostre centre donen especial importància a la familiarització i

aprenentatge de l'anglès, ja que ho veuen com una eina molt important pel futur laboral i acadèmic dels seus fills.

A més, pel fet de ser una escola petita, amb pocs mestres i amb grups reduïts tot i que siguin de dos cursos diferents, vam pensar que implantar assignatures en anglès podria ser molt positiu per la comunitat educativa¹. Durant el curs 2023/2024, tenint en compte la nova normativa de la LOMLOE, es va decidir no fer la matèria de Science en anglès i així aprofitar els sabers bàsics d'aquesta àrea per dur a terme SA més completes i complexes.

Un dels principals objectius del nostre centre educatiu és afavorir el coneixement de la llengua anglesa i la seva cultura, activant la motivació i l'interès dels alumnes per aquesta llengua.

L'aprenentatge d'aquesta llengua es realitzarà des d'un enfocament comunicatiu, participatiu i molt gradual, anant de la comprensió i expressió oral a la comprensió i expressió escrita, utilitzant les dues llengües simultàniament, en el nostre cas català i anglès. Els aclariments dels conceptes es fan en llengua catalana. Això els hi permet fer un ús significatiu de la llengua posant-la en un context real.

L'ensenyament d'aquesta llengua s'iniciarà al segon cicle d'Educació Infantil a partir d'activitats quotidianes, motivadores i significatives per als infants, durant 1 hora setmanal, a partir de desdoblaments de dues sessions de mitja hora.

A primer i segon cicle de primària fan 2 hores en llengua anglesa setmanals. En el cas de tercer cicle fan 3 hores en llengua anglesa setmanals.

5.2. Mesures per a la coordinació i la integració curricular

L'equip docent mantindrà reunions de coordinació de llengües a l'educació primària, determinant els sabers o aspectes que es treballaran o prioritzaran en cada nivell, amb la finalitat d'anar tots els cicles en la mateixa línia curricular i així evitar la repetició de conceptes comuns a ambdues llengües o amb l'objectiu de reforçar i consolidar aspectes rellevants. Aquestes decisions es veuran detallades en les diferents SA que es portin a terme al llarg del curs.

---

¹ Ja des dels anys 90 participaven en Seccions Europees i més endavant ens vam adherir al Pla Pilot d'Educació Plurilingüe. Les assignatures que el centre va triar, en el seu moment, per desenvolupar aquesta tasca van ser les de ciències naturals (1r i 2n cicle) i plàstica (2n cicle). Vam obtenir l'informe favorable d'ampliació de llengües estrangeres el 15 de desembre de 2016.

6. PLANTEJAMENTS DIDÀCTICS SOBRE ELS QUALS ES FONAMENTA L'ENSENYAMENT I L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES CURRICULARS I DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA

6.1. Previsions de caràcter general sobre la metodologia didàctica de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües curriculars i de la competència lingüística.

Cal tenir present en el procés d'E-A de les llengües curriculars i de la competència comunicativa les diferents competències específiques que la conformen, per tal de plantejar situacions didàctiques que es relacionin amb les mateixes. Aquestes són:

- C1. Reconeixement de la **diversitat lingüística de l'entorn**, per afavorir actituds de respecte cap a la diversitat cultural, combatre prejudicis i estereotips lingüístics i iniciar-se en la reflexió interlingüística, incloses les llengües de signes. Cal partir de la diversitat de trajectòries educatives de l'alumne, i els aprenentatges han de produir-se sempre a partir de la reflexió, comprensió o producció de textos d'ús social.
- C2. **Producció, comprensió i interacció oral i escrita**, incorporant també les formes de comunicació intervingudes per la tecnologia i atenent a l'àmbit personal, educatiu i social. És rellevant tenir present que en l'etapa d'educació primària s'espera que es produeixi l'adquisició i consolidació del codi escrit.
- C6. Sobre l'**alfabetització mediàtica i informacional**. Cal que l'alumnat aprengui a navegar, cercar a la xarxa i seleccionar informació fiable amb diferents propòsits.
- C7 i C9 fan referència a **lectura literària** acompanyada, tant autònoma com guiada i compartida a l'aula. S'adopta així un doble enfocament amb la intenció d'iniciar-se en dos processos paral·lels: d'una banda, iniciar-se en l'adquisició de *l'hàbit lector autònom* i, de l'altra, iniciar-se en el desenvolupament d'*habilitats d'interpretació dels textos literaris*. Es posarà especial atenció al reconeixement de les dones escriptores.
- C9. Atén una primera aproximació a la **reflexió sobre la llengua i els seus usos**.
- C10. Relativa a l'**ètica de la comunicació**, és de caràcter transversal a totes elles. Se centra en les pràctiques comunicatives no discriminatòries, per identificar i rebutjar els abusos de poder a través de la paraula, fomentar la igualtat des d'una perspectiva de gènere i les conductes no sexistes, així com la gestió dialogada de conflictes, alineada amb la prevenció de qualsevol tipus de violència, incloent en tot cas la violència de gènere i l'aposta per la cultura de la pau.

L'adquisició de les competències específiques s'ha de produir de manera progressiva al llarg de l'etapa, sempre respectant els processos individuals de maduració cognitiva de l'alumnat.

Previsions generals sobre la Metodologia de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües curriculars i de la competència lingüística

- Les activitats d'aprenentatge d'ús oral de la llengua han d'ocupar espais determinats en el treball diari, així com les d'ús escrit.
- El desenvolupament de les destreses-habilitats orals ha de posar-se sempre en relació a l'ús oral i l'ús escrit de la llengua, a les activitats de comprensió oral i lectora, i a les de producció oral i escrita que el planifiquen a l'aula.
- Una metodologia com l'aprenentatge cooperatiu o aprenentatge entre iguals posa èmfasi en el treball del diàleg i la conversa, aposta pel treball on cadascun dels integrants del grup té una funció determinant i necessària, a més aquesta metodologia contribueix al desenvolupament de les destreses i habilitats socials.
- S'ha de considerar que el treball d'E-A i d'apropiació de les normes ortogràfiques, gramaticals, sintàctiques, de coneixement de nou lèxic i d'enriquiment lingüístic general ha de revertir en l'expressió oral. És a dir, ens hem d'assegurar que l'alumnat en fa ús d'aquests coneixements i que els aplica a diferents situacions comunicatives.
- Per desenvolupar la competència comunicativa és imprescindible l'ús de la llengua, però també reflexionar sobre el seu ús.
- Cal fomentar la correcció sempre que sigui necessària, oferint models alternatius, però també treballar per a assolir una adequada-bona fluïdesa en la comunicació lingüística.

6.2. Recursos

- Contes, llibres sobre diferents temàtiques i coneixements
- Facilitar lectura de textos de diferents de tipologies
- Lectura de premsa
- Revistes científiques
- etc.

6.3. Activitats de foment de l'hàbit lector

- Veure (consultar) [*Pla Lector del Centre*](#) per a fomentar el gust per la lectura.

6.4. Plantejaments sobre l'avaluació de la competència comunicativa

Podem decidir avaluar la competència comunicativa (oral i/o escrita) realitzant:

- Avaluació formativa, motivadora (que el/la mestre/a aporti un feedback de correcció ja sigui al moment o a posteriori per tal que l'alumne/a pugui corregir les errades).
- Autoavaluació. A partir de la complementació d'una rúbrica amb els indicadors que es valoren a mode individual, ja sigui en les tasques d'expressió oral (exposicions orals, debats, teatre...) o d'expressió escrita (composició escrita de tipus descriptiu, narratiu, entrevistes...).
- Coavaluació (valoració individual del propi alumne/a i, a més, la valoració del mestre/a o d'altre/a company/a).
- Criteris traduïts a rúbriques amb indicadors dels diferents aspectes que serviran per valorar la tasca presentada.
- Reflexió sobre el procés portat a terme per l'alumne/a i el resultat.

6.5. Estratègies organitzatives i curriculars per desenvolupar la competència comunicativa en llengua oral (llenguatge verbal) en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars.

Estratègies organitzatives

- Els plans de centre contemplen i apliquen mesures d'atenció a la inclusió: Aprenentatge cooperatiu, agrupaments flexibles, ajuda entre iguals (treball per parelles o grupal), apadrinament lector...
- La ràtio alumnat-professorat és adient per atendre més individualment l'alumnat, sobretot l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o per dur a terme la docència compartida.
- Agrupacions o desdoblaments heterogenis o flexibles o per interessos (racons, tallers intercicles...).
- Reunions freqüents de coordinació entre professionals (equip docent, tutora i especialistes).

Estratègies curriculars

- Tasques rellevants: com projectes de centre, projectes per temàtiques a nivell de cicles.
- Situacions d'interacció comunicativa diverses com per exemple: per realitzar tasques diverses relacionades amb les àrees de llengües o amb les diferents àrees curriculars o preparar exposicions individuals o per parelles.

- Treball a partir d'aprofundir en les diferents tipologies textuals (a partir de la lectura d'aquestes i de l'elaboració pròpia tenint com a referent un dels models que aporta el/la mestre/a).
- Assemblees de centre.
- Treball individual tant en la lectura com en la realització de composicions escrites a partir d'un guió (DUA 2011).

Tot des de la consideració que en aquesta etapa educativa l'expressió oral no es pot desvincular de l'expressió escrita on l'alumnat ha d'anar integrant i fent ús dels diferents components del llenguatge que va aprenent.

6.6. Especificació de les àrees, matèries o mòduls que s'impartiran en cada una de les llengües.

A principi de curs es crea l'horari de cada cicle, en el que queda reflectit la llengua usada en cada una de les àrees. Sempre tenint en compte les instruccions de Conselleria, per cobrir totes les necessitats lingüístiques i del centre.

7. CRITERIS PER A L'ATENCIÓ ESPECÍFICA D'ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA AMB DÈFICIT DE CONEIXEMENT DE LLENGUA CATALANA I, SI FOS EL CAS, DE LLENGUA CASTELLANA.

En aquest apartat s'ha inclòs el PALIC amb el que compta el centre, revisat per última vegada l'any 2017, on s'explica com es preveu atendre les necessitats educatives específiques de l'alumnat d'incorporació tardana amb desconeixement d'una o les dues llengües oficials de la Comunitat.

7.1. Introducció

Un Pla d'Acollida Lingüístic és un document de centre on queden reflectides totes les actuacions i conjunt d'estratègies realitzades en el centre per facilitar l'arribada i el procés d'adaptació de tots els alumnes nouvinguts des de l'aprenentatge de la llengua.

En el nostre centre no hi ha un alt percentatge d'alumnes que provenen de països estrangers. Però tot i així, és necessària la creació d'un Pla d'Acollida que assoleixi una sèrie d'objectius, els quals són:

- Atendre a les necessitats i interessos dels alumnes nouvinguts que arriben a l'escola.
- Facilitar la seva adaptació a l'escola.
- Garantir l'aprenentatge de la llengua i l'accés al currículum comú el més aviat possible.
- Fomentar el respecte cap a la llengua i cultura de l'alumnat nouvingut.

- Establir criteris metodològics i materials curriculars per facilitar la integració de l'alumnat a l'aula ordinària.

El Pla d'Acollida Lingüístic va dirigit a aquell alumnat que es trobi en alguna de les següents circumstàncies:

- Retard en l'escolarització.
- Incorporació tardana al sistema educatiu.
- Desconeixement dels idiomes oficials de les Illes Balears.
- Pertinença a minories ètniques o culturals en situació de desavantatge social.
- Escolarització irregular degut a abandonaments educatius reiterats o periòdics.
- Internament en hospitals o en hospitalització domiciliària durant una llarga durada de temps.
- Dependència d'institucions de protecció social del menor.
- Inadaptacions al medi escolar i a l'entorn educatiu.

7.2. Context del Centre

El CEIP Fornells és una escola petita que funciona per cicles i que acull infants de 3 fins a 12 anys. A la nostra escola:

Els alumnes aprenen DE i AMB ELS COMPANYS de manera conjunta i cooperativa donat-se ajuda els uns amb els altres i establint relacions socials sòlides.

Ens configura la DIVERSITAT I HETEROGENEÏTAT en edat, nivells educatius, interessos... que són aspectes **habituals i naturals** dins un grup d'aula. Reflex de la societat actual.

Organitzam AGRUPAMENTS FLEXIBLES en funció de les activitats que es duen a terme.

Potenciam VINCLES DE RELACIÓ ENTRE FAMÍLIA-ESCOLA: volem que l'escola estigui oberta a les famílies i a la comunitat.

El CEIP Fornells en el curs 2023-24, consta d'un total de 44 alumnes, dels quals 17 són d'infantil i 26 de primària. Quant al nostre alumnat, actualment, la majoria és de procedència menorquina. Trobam també famílies de nacionalitat espanyola i anglesa. Fornells es troba al nord de l'illa de Menorca, té uns 650 habitants entre el nucli tradicional i la seva zona d'influència. Degut al seu reclam turístic, la població augmenta considerablement durant la temporada turística. Degut a aquest motiu, el centre acull també a alumnes "temporers" que no assisteixen a les classes durant algun període de temps, reincorporant-se més tard.

Respecte al professorat hi ha una tutora d'educació infantil, tres tutores de primària, un especialista d'anglès (també tutor de primària), una especialista d'Educació Física (mitja jornada), un especialista de Música (mitja jornada), una PT (jornada completa), una AL (mitja jornada), i un mestre de Religió (itinerant). A més, hi ha una orientadora (un dia) a la setmana.

7.3. Protocol

El protocol que aplica el centre amb un/a alumne/a nouvingut/da és el que s'exposa a continuació, encara que pot haver modificacions depenent de la situació i característiques de l'alumnat.

7.3.1. Rebement de la família

Una vegada demanada la sol·licitud d'escolarització al municipi i entregada tota la documentació necessària, s'iniciarà una entrevista inicial entre la família i l'equip directiu del centre amb la finalitat de:

- Informar sobre les característiques del centre.
- Visitar totes les instal·lacions del centre per a què les coneguin.
- Mostrar els programes, metodologia i procés d'adaptació de l'alumne al centre.
- Tenir comunicació entre el centre i la família.
- Informar sobre el tutor assignat. Facilitar l'horari

El centre, també ha de tenir coneixement de tots els aspectes rellevants de l'alumne/a, així com situació familiar, procedència, llengua d'ús i escolarització prèvia.

Cal remarcar que durant l'estada de l'alumne a l'escola la família i el centre estarà en contacte per diferents mitjans (telèfon, entrevistes...) per tenir coneixement de totes les actuacions que es fan i el procés que segueix l'alumne.

7.3.2. Àmbit escolar

a) Recepció al centre

El dia que l'alumne s'incorpora al centre, un membre de l'equip directiu i el tutor o la tutora el rebrà i l'acompanyarà a l'aula per presentar-lo als seus companys. El mestre tutor anteriorment ha avisat al grup de la seva arribada i per facilitar la benvinguda es farà una activitat de presentació, amb els següents objectius:

- Conèixer la situació geogràfica i els trets culturals de l'alumne nouvingut.
- Tenir una bona acollida a l'aula.
- Fer entendre als altres alumnes que l'hauran d'ajudar en l'aprenentatge del català i del castellà.
- A més, per facilitar la cohesió amb el grup es poden fer múltiples activitats i/o jocs de socialització, dinamització e integració.

b) Assignació a un grup-classe i professorat responsable

En un primer moment, l'alumne nouvingut cursarà el curs que li correspon per edat cronològica. Una vegada fetes les proves de nivell i un procés d'observació se l'assignarà definitivament el seu grup-classe, tenint en compte la seva edat, nivell acadèmic de les àrees instrumentals i el coneixement de la llengua, contemplant la possibilitat de canviar de curs.

Actualment el nostre centre compta amb la figura del/la mestre/a de suport. Juntament amb l'ajuda de la resta de professorat es farà el seguiment i la integració de l'alumne nouvingut.

c) Actuacions bàsiques per a facilitar l'aprenentatge

Algunes actuacions dels mestres per facilitar l'aprenentatge de l'alumne nouvingut són:

- Parlar-los sempre en català i de manera pausada i clara, tant en els àmbits formals com informals.
- Assegurar-nos de què quan parlem ens escolta.
- Parlar-los directament a la cara, encara que no ens entengui percebrà el nostre interès.
- Afavorir la comprensió, parlant poc a poc i utilitzant gestos e imatges.
- Fer-los participar en les activitats.
- Demostrar comprensió i reforçament positiu quan intentin fer-se entendre.

d) Suport

Depenent dels recursos humans dels quals disposa el centre en aquell moment, el suport el realitzarà el mestre de suport o qualsevol altre mestre del centre. El suport s'intentarà realitzar sempre dintre de l'aula, encara que si les circumstàncies ho requereixen es realitzarà fora de l'aula.

Els motius són la manca d'espai, o en el cas que hagi de treballar aspectes específics, ja que es considera que el més adient és que l'alumne estigui amb el seu grup-classe.

e) Pla de treball individualitzat

El pla de treball individualitzat de cada alumne tindrà presents les necessitats lingüístiques, interessos i motivacions de l'alumne, encara que la finalitat principal del suport serà l'adquisició de la llengua catalana.

f) Recursos i materials per a l'aprenentatge de la llengua

Es podem fer servir com a referent les activitats del *Comencem*, així com a jocs d'accions, fotografies del propi o de la pròpia alumna per començar a descriure's, així com de la seva família, ciutat o país de procedència, imatges de diferents contextos de l'escola i del poble. Tot això amb l'objectiu d'iniciar-se en el coneixement i l'ús del vocabulari proper, familiar i bàsic per a les seves interaccions amb els altres.

Les activitats d'aula s'adaptaran a un nivell inicial d'aprenentatge de la llengua, en la línia de simplificar o escurçar els enunciats i textos els quals s'acompanyaran sempre d'imatges que ajudin a contextualitzar i facilitar la comprensió del que s'exposa. També serà imprescindible realitzar la lectura oral de manera individualitzada per part del mestre o de la mestra.

g) Avaluació

A partir de l'avaluació inicial que es farà a l'alumne es podrà determinar quina incidència tindrà a la seva escolarització pel que fa al currículum oficial.

Es valorarà la necessitat d'implementar mesures addicionals o intenses (és a dir, de realitzar adaptacions curriculars significativa, no significativa o d'accés) en funció de la valoració emesa.

Si més no, l'adaptació lingüística, quan existeix desconeixement d'una o ambdues llengües oficials de la comunitat autònoma de les Illes Balears, serà òbviament imprescindible.

Pel que respecta a la resta d'àrees, el nivell de competència curricular de l'alumne/a resultarà determinant per conèixer si esdevé necessari adaptar sabers o criteris de les diverses àrees.

Es treballarà sempre per competències bàsiques aplicades a les assignatures de cada nivell

educatiu i es posaran en pràctica totes aquelles estratègies metodològiques precises, sempre partint de les mancances detectades i de les característiques individuals de l'alumne/a, en un intent de progressar en la superació de les dificultats definides en un primer moment.

L'avaluació es realitzarà a partir de l'observació, així com de comprovar la comprensió i ús que en fa del vocabulari i expressions treballades de manera específica i/o prioritzades en el treball dins l'aula. I a partir del que determina les instruccions facilitades per la Conselleria.

7.4. Aplicació, seguiment i avaluació del PALIC

A principi de curs es va nomenar una **coordinadora lingüística** la qual ha estat la responsable de marcar les pautes a seguir per a la redacció d'aquest projecte i per a l'avaluació del mateix.

S'ha de dir que tot el claustre forma part de la **Comissió de Normalització Lingüística**. La CNL serà l'encarregada d'avaluar el PLC, per tal de detectar els progressos i les mancances dels alumnes, tant en català com en castellà.

A la memòria de final de curs es durà un seguiment i s'avaluarà l'aplicació del PLC. També s'informarà a les reunions de consell escolar del procediment seguit.

A més a més es tindran en compte els resultats de les proves de **I'IAQSE** i es faran les millores necessàries arrel de la seva avaluació.

Es mantindran les reunions trimestrals amb **l'institut** per analitzar els **resultats acadèmics** de les avaluacions a finals de cada avaluació.

Així mateix, s'avaluaran els resultats **d'avaluació a nivell intern** al final de cada trimestre per proposar els canvis que s'hagin de fer per millorar el rendiment i resultats dels alumnes.

8. ESPECIFICACIÓ DE LES ÀREES, MATÈRIES O MÒDULS QUE S'IMPARTIRAN EN CADA UNA DE LES LLENGÜES I TRASLLAT D'AQUESTA INFORMACIÓ AL PROGRAMA DE GESTIÓ DE CENTRES (GESTIB).

Això ja queda reflectit al llarg del document.

9. CRITERIS I INSTRUMENTS PER FER EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLC.

9.1. Criteris

- S'ha realitzat la concreció dels diferents sabers que configuren el currículum de les

llengües?

- S'ha consensuat amb l'equip docent aquells aspectes bàsics i/o indicadors que seran valorats en les presentacions orals i escrites atenent al nivell de l'alumnat?
- S'ha organitzat l'alumnat en funció del tipus de tasca a realitzar i segons el seu grau de dificultat?
- S'han facilitat o proporcionat guies o guions en el procés de composició escrita o presentació oral per tal d'elaborar adequadament el seu treball?
- S'han facilitat rúbriques a l'alumnat abans de realitzar i valorar la tasca per tal que conegui quin aspectes se li avaluaran?

9.2.Instruments

- Rúbriques d'avaluació
- Registres d'observació
- Presentacions, proves, tasques escrites i orals, activitats de comprensió escrita i oral, etc.